

Élő kövek

1 Péter 2.5

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XVII/.13. sz. 2018. Karácsony hava

KARÁCSONYI LEVÉL JÉZUSTÓL

Kedves Szeretteim! Közeledik születésnapom. Megtiszteltetés nekem, hogy minden évben megünnepeltek. Nagyon sok ember vásárol sokat; rengeteg az erre buzdító reklám világszerte. A születésnapomra emlékezés réges-rég elkezdődött. Az első időkben még úgy tűnt, hogy az emberek megértették, és hálásak voltak mindazért, amit értük tettem. Ma viszont már alig akad köztük, aki tudja az okát az ünneplésnek. Mindenhol összejönnek az emberek, családok, barátok, és nagyon kellemesen érzik magukat, mert ma ez a legfőbb szempontjuk. Valódi jelentőségét viszont szinte már senki nem keresi.

Emlékszem, tavaly is pompás lakomát rendeztek tiszteletemre. A legfinomabb ételektől roskadoztak az asztalok, a csillogó fenyőfa körül gyönyörűen becsomagolt ajándékok várták gazdáikat. S tudjátok mi történt? Engem meg sem hívtak! Pedig én

voltam –állítólag- az est díszvendége –meghívót viszont mégsem küldött senki. Miattam volt mindez, és amikor az ünneplés megkezdődött, bezárták előttem az ajtót. Pedig én is be akartam lépni, hogy velük ünnepeljek.

Az igazság az, hogy ezen már alig lepődök meg, hiszen évtizedek óta egyre többen bezárják előttem az ajtót. Mivel nem hívtak meg, úgy döntöttem, hogy titokban megyek be közéjük, nesztelenül megállok az egyik sarokban. Mindenki nagyon jól érezte magát: ettek-ittak, beszélgettek, nevetgéltek, viccelődtek; széles jó kedvük volt.

Egyszer csak belépett a szobába egy nagydarab, kövérkés, piros ruhás, fehér szakállas ember azt kiabálva: Ho-Ho-Ho. Leült egy díványra, a gyermekek pedig szaladtak hozzá kiáltozva: Téalapó, Téalapó! Mintha ez az egész ünnepség róla szólt volna. Aztán az emberek körülállták a karácsonyfát, és átölelték egymást boldog karácsonyt kívánva. Én is kitártam a karjaimat, de engem nem ölelt meg senki. Ezt követte az ajándékok átadása és kibontása. Minden elkelt. Számomra nem maradt semmi. Barátaim, ti hogyan éreznétek magatokat, ha a születésnapotokon éppen ti nem kapnátok ajándékot??? Megértettem, hogy nemkívánatos személy vagyok a saját születésnapom ünnepén, így hát csöndesen távoztam a helyiségből. És ez évről évre egyre rosszabb! Az embereket csak az evés-ivás, az ajándékozás, a közösségi összejövetelek, bulik érdeklik, és alig néhányan emlékeznek csupán rám. Én pedig nagyon szeretném, ha az idei karácsonyon engem is beengednének az életükbe! Nagyon szeretném, ha fölismernék a ténytet, hogy kétezer éve azért jöttem e világra, hogy megmentsem őket, hogy életük legyen bővében; több, mint ami most látszólag boldoggá teszi őket. Csupán annyit szeretnék, hogy elhiggyék ezt, és beléphessenek az életükbe.

Még valamit szeretnék megosztani veletek, szeretteim! Különösen arra való tekintettel, hogy azért vannak még jó néhányan, akik tudják a karácsony értelmét. Rövidesen én is rendezek egy saját ünnepséget: látványosat és hatalmasat, aminőt még senki se volt képes. Még dolgozom rajta. Már küldöm is a meghívókat. Neked is küldtem már, személyesen. Remélem, észrevetted a sok meghívó között, s nem dobtad el. Kérlek, föltétlenül jelezz vissza, hogy jössz-e örömmünnepemre, tartsak-e fönn egy helyet számodra? Beírhatom-e nevedet aranybetűkkel a vendégkönyvembe? Mert ünnepségemre csak azok jöhetnek, akiknek neve benne szerepel. Sok vendéget várok.

Akik elvesztették vagy eldobták a meghívókat, el sem jönnek –kár értük! Akik nem válaszolnak a meghívásra, hiába jönnek: nem lesz helyük, kívül maradnak. Nagyon lesújt minden ilyen elmaradás...

Készüljete és válaszoljatek tehát, kérlek, mert amikor minden kész lesz, ti is részesei lehettek az én csodálatos ünnepségemnek, amelyet még emberi szem nem látott. A találkozás reményében szeretettel üdvözöl Benneteket Jézus Krisztus.

ÁLDOTT KARÁCSONY!

Németországban már nem mernek ilyen jókívánságot megfogalmazni, nehogy valakik érzékenysége sérüljön. Integrációs miniszterük üdvözlőkártyáján Téalapó, havas fenyő és egyéb díszek voltak, csak a karácsony megnevezése nem. Pedig

ugyanő a muszlimoknak ramadankor áldott böjthónapot, a zsidók hanukáján áldott ünnepet tudott kívánni. Tudjuk, fontos az egyenlőség, kivéve ha keresztényekről van szó. Ők ma már nem számítanak annyira Európában. Mi azért továbbra is áldott karácsonyt kívánunk egymásnak. Az ENSZ migrációs csomagját elfogadták, melyet örvendezve méltatott a pápa. A migránsok érdekében újólaj szót emelt a béke világnapja közeledtével. Úgy vélte, hogy a nacionalizmus fenyegeti a világbékét és az emberek közti bizalmát a globalizálódó világban.

AZ IDÉN 200 ÉVES CSÖNDES ÉJ NYOMÁBAN

Joseph Mohr, a *Csöndes éj* szövegírója Salzburgban született és járta ki az iskoláit. Később, mint káplán, a közeli falvakban szolgált. Mariapfarrban írta meg világszerte ismertté vált híres karácsonyi dalát, a *Stille Nacht*ot. 1816-ot írtak. Akkor még erősen érezhető volt Ausztria nyugati végein a napóleoni háborúk hatása: éhínség, nyomor, összedőlt falvak. Ezek a körülmények mély benyomást tettek a fiatal papra; ez ihlette őt a béke után vágyakozó gyönyörű költemény megírására. Megzenésítésére viszont még két évet várni kellett.

Ugyanebben az időben a Salzburgtól pár km-re fekvő Arnsdorfban élt és dolgozott *Franz Xaver Gruber* iskolai tanító és templomi orgonista is. A közeli Oberndorfban is szolgálatot vállalt a Szent Miklós-templomban, ahol találkozott az idehelyezett fiatal Joseph atyával. A szövegíró 1818. december 24-én szeretett volna karácsonyra valami szépet adni közösségének. Fölkérte hát a tehetséges orgonistát, zenésítse meg előbb írt költeményét. Gruber estére el is készült, ám mert a templom orgonája éppen rossz volt, először gitárkísérettel adták elő ezt a szép dalt a karácsonyi misén.

Az elmúlt időben számos helyen emléket állítottak Mohrnak és Grubernek, no meg a dalnak. A téli szünetben érdemes utána eredni az emlékeknek. A salzburgi dómban keresztelték meg Mohrt, a Steingasse egyik házában nőtt föl. Mariapfarrban teret neveztek el róla, a plébánián pedig berendeztek egy Csöndes Éj Múzeumot. Ennek fő attrakciója egy, az 1750-es évekből származó betlehem-i jászol. Az oberndorfi Szent Miklós-templom helyén emelt Csöndes éj-kápolnában mára hagyománnyá vált, hogy szenteste délutánján, 17 órakor a világ különböző részeiről ideözönlő turisták közösen éneklék el a dalt, ki-ki a saját nyelvén. A „bábeli kórus” tagjaként mindenki átérezheti a szerzemény valódi üzenetét: a kis Jézus által hozott isteni szeretet, béke és családi összetartozás fontosságát.

Salzburg tartományban tíz múzeumot is a *Stille Nacht*nak szenteltek. Ezek közül az egyik Gruber egykori rezidenciáján kapott helyet. Itt betekintheünk a zeneszerző és az 1800-as évek osztrák kisdíákjainak életébe, a közel 500 éves Maria im Mösl-templomban pedig megcsodálhatjuk azt az orgonát, amelyen Gruber is játszott. A kompozitőr élete utolsó éveit Halleinben töltötte, ahol szintén van egy tematikus múzeum, amelyben gitárját állították ki. Betérve a Confiserie Braun cukrászdába, számos ízletes adventi különlegességet kóstolhatunk meg, például a „Csöndes éj egérke” névre keresztelt bonbont.

Joseph Mohr végső nyughelye, Wagrain is számos látványosságot kínál: a pfligerschlösssi kastélymúzeumban elhelyeztek egy földgömböt, amin végig követhetjük a dal világhódító útját. Mára mintegy 300 nemzet nyelvén énekelhető.

A legenda szerint a dal 1818-as előadása feledésbe merült. Kottáját néhány évvel később találta meg a Szent Miklós-templom orgonájának fölüjításakor Karl Mauracher orgonajavító mester. Állítólag annyira megkedvelte az ismeretlen eredetű szerzeményt, hogy magával vitte Fügen városába, ahol számos vándor népdalénekes-család élt. Így kerülhetett be a Rainer-família repertoárjába, és hangzott el 1831-ben hatalmas sikert aratva Lipcsében. Hamarosan megjelent a Négy eredeti tiroli dal c. gyűjteményben az ének nyomtatott partitúrája, melynek nyomán világszerte ismertté vált. Íme az egyik szövegfordítás:

Csöndes éj, szentséges éj,/ Mindenek álma mély. Nincs más fön, csak a Szent Szülepár,/ Drága kisdedük alszik-e már?/ Szent Fiú, aludjál! Szent Fiú, aludjál!

Csöndes éj, szentséges éj,/ Angyalok hangja kél; Halld a mennyei halleluját,/ Szerte zengi a drága szavát:/ Jézus megszabadít! Jézus megszabadít!
Csöndes éj, szentséges éj,/ Szív, örülj, higgy, remélj!/ Isten szent Fia hinti reád/ Ajka vigaszt adó mosolyát./ Krisztus megszületett! Krisztus megszületett!

KARÁCSONYI LEGENDÁK ÉS HAGYOMÁNYOK

A 'karácsony' szó eredete. A szláv eredetű 'korcsun' a pogány kultúrák december 22-i téli napfordulójának átlépésére utal: újjá születik a nap, mert hosszabbodni kezdenek a nappalok. Az ókori Rómában a Szaturnália volt ehhez hasonló esemény.

Karácsonyi képeslapot 1843-tól kezdtek árusítani Londonban. Kontinensünk átvette az üdvözlőlapok küldését. Mára ezt is visszaszorította az elektronikus levél.

Édes díszek. A szaloncukor őseit, a fondant-cukrot a XIV. sz. óta készítik a franciák, amely elterjedt egész Európában a cukrászok között. Az édesség mai formájában csak a XIX. századtól van. Régi magyar neve *szaloncukkedli* vagy *szaloncukkerli*. Bár nem magyar „találmány”, mégis hungarikumként tekintünk rá, mert hosszú időn át csak a magyarok gyártották a világ minden táján kapható szaloncukrokat.

Karácsonyi kisokos. Pesten állítólag Brunsvik Teréz grófnő állított először karácsonyfát 1824-ben. A szokás a Fekete-erdő környékén élő protestánsoktól ered az 1800-as évek elejétől. Ferenc József 1860-ban földíszített karácsonyfát küldött Madeirán gyógykezelt feleségének, Erzsébet királynénak, Sissinek. Amerikába német telepesek honosították meg a fenyőfaállítás szokását. Igazán az 1890-es évektől vált népszerűvé a karácsonyfa. Eleinte almával, dióval és marcipános aprósüteményekkel dekorálták a fenyőket. A XX. sz. elején az amerikaiak házilag gyártott díszeket kezdték rájuk aggatni. Oroszországban a Julianus-naptárt követő ortodox keresztények szilveszterkor állítanak fenyőfát, a karácsony pedig náluk január 7-én van. London a II. világháborúban segítő kezet nyújtott Oslónak, ezért a norvég fővárosból 1947 óta minden évben küldenek egy karácsonyfát a briteknek.

Miért énekelünk? A karácsonyi dalok éneklésének szokását az angolok teremtették meg: így kívántak minden jót szomszédaiknak.

Kiadja a Rákocsabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik havonta Felelős kiadó: Galambossy Endre plébános atya

Szerkesztő: rakocsaba.foplebania@gmail.com

rakocsaba.plebania.hu